

Raportti nuorten ideakilpailusta kouluviihtyvyyden parantamiseksi

Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma

Lisätietoja:

Kimi Uosukainen, puheenjohtaja

kimi.uosukainen@nuva.fi

+358 44 777 0561

SISÄLLYSLUETTELO

<u>1. JOHDANTO</u>	<u>3</u>
<u>2. IDEAKILPAILU</u>	<u>4</u>
<u>3. HUIPPUTAPAAMINEN 2016</u>	<u>4</u>
3.1 HUIPPUTAPAAMISEN JATKOIDEAT IDEAKILPAILULLE	4
3.2 HUIPPUTAPAAMISEN KOULUHYVINVOINTIA KÄSITELLYT TYÖRYHMÄ	5
<u>4. KOOSTE IDEOISTA</u>	<u>6</u>
4.1 FYYSSINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	6
4.2 TOIMINTAKULTTUURI	7
4.3 YHTEISÖLLINEN KOULU	9
<u>5. LOPUKSI</u>	<u>10</u>
<u>6. LIITEET</u>	<u>11</u>

1. Johdanto

Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma LAPE on Juha Sipilän hallituksen kärkihanke, jossa muutetaan palveluita lapsi- ja perhelähtöisiksi. Tarkoituksena on edistää lasten ja nuorten hyvää elämää niin, että he saavat sopivaa tukea oikeaan aikaan ja että heitä kuullaan päätöksenteossa. Muutos tavoittelee vuoteen 2019 mennessä lapsen oikeuksia edistävää toimintakulttuuria, yhtenäisiä ja laajoja mutta kustannustehokkaita palveluita.

Osana LAPE-ohjelman valmistelua sosiaali- ja terveysministeriö tilasi Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry:ltä nuorten ryhmille suunnatun ideakilpailun keinoista kouluhyvinvoinnin parantamiseksi. Kuuleminen järjestettiin 18.4.-15.5.2016 ja se tuotti 57 ideaa ja siihen osallistui yhteensä 365 nuorta. Ideat voi katsoa raportin liitteenä olevasta koonnista.

Ideakilpailun ideat voidaan jakaa karkeasti kolmeen eri aihealueeseen: fyysinen toimintaympäristö, toimintakäytännöt ja yhteisöllisyys. Fyysisen toimintaympäristön osalta koulurakennukseen ja koulun tarjoamiin välineisiin toivottiin selkeää modernisaatiota. Toimintakäytännöissä korostui oppilaiden halu osallistua tuntisuunnitteluun ja viedä koulua rohkeasti eteenpäin kokeilemaan uusia toimintakäytäntöjä. Teknologia ja interaktiivinen opetus ovat merkittävä osa heidän visiota paremmasta koulunkäynnistä. Yhteisöllinen koulu auttaa nuoria tuntemaan, että he kuuluvat joukkoon. Ideoista tulee ilmi, että koulunkäyntiä motivoi tiivis kaveripiiri ja tapahtumarikas arki.

Kaikkinsa ideakilpailu onnistui hyvin ja se tuotti kymmenittäin konkreettisia ja toteutuskelpoisia kehitysideoita. Valtaosa tulleista ideoista ei edellytä isoja taloudellisia resursseja tai normiohjauksen muuttamista, vaan ne peräänkuuluttavat koulussa toimivien aikuisten asennemuutosta nuorten ideoita kohtaan. Kilpailun tulosten osalta on selkeää, että nuoret näkevät lukuisten erilaisten seikkojen vaikuttavan kouluhyvinvointiin.

Nuoret ovat elämänsä asiantuntijoita ja siten myös parhaita kertomaan, mistä asioista heidän hyvinvointinsa rakentuu. Aikuisten ja hallinnon mielestä pieniltäkin tuntuvat asiat voivat olla nuorten mielestä hyvin merkityksellisiä. Jotta kouluhyvinvoinnin saralla voitaisiin puhua aidosta matalan kynnyksen varhaisesta ennaltaehkäisystä, tulee näitä nuorten toivomuksia kuulla.

Paitsi, että tämä ideakilpailu keräsi nuorten konkreettisia ideoita edistettäväksi eri yhteiskunnallisten toimijoiden työssä, se myös osaltaan tuo esille nuorten paikallisen kuulemisen tärkeyden. Ideaalitilanteessa jokaisella oppilaitoksella olisi omia ideakilpailujaan. Kuten tämä kilpailu osaltaan näytti todeksi, nuorten ajatukset oman hyvinvointinsa lisäämiseksi ovat toteuttamiskelpoisia.

Ideakilpailua voidaan luonnehtia oikeanlaiseksi tavaksi kuulla nuoria hyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä. Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto toivookin, että vastaavaa toimintamallia voitaisiin käyttää nykyistä enemmän koulu-, paikallis- ja valtakunnantasolla.

2. Ideakilpailu

Kilpailun järjestivät Sosiaali- ja terveysministeriö yhdessä Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry:n kanssa. Kilpailu käytiin sähköisesti netissä: www.vaikute.net/ideakilpailu, ja sen kesto oli 18.4.-15.5.2016. Ideakilpailun kautta tuotetut ideat ovat osa hallituksen kärkihanketta "lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma".

Jokainen kilpailuun osallistuva nuorten ryhmä, esimerkiksi oppilaskunta, nuorisovaltuusto tai harrastusryhmä, sai jättää kolme kouluhyvinvointia ja -viihtyvyyttä lisäävää ideaansa. Muut nuoret pystyivät arvioimaan näitä ideoita käymällä nettisivuilla. Lopuksi Nuorten Vaikuttajien Huipputapaamisessa 20.5.2016 nuorisovaltuustojen edustajat äänestivät sivustolle jätetyistä ideoista, ja he pystyivät myös kommentoimaan niitä. Eniten kannatusta sivustolla ja Huipputapaamisessa saanut idea palkittiin antamalla koko ryhmälle rannekkeet Linnanmäelle.

3. Huipputapaaminen 2016

Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto järjesti yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa Nuorten Vaikuttajien Huipputapaamisen 20.5.2016 Helsingissä. Nuorisovaltuustojen edustajat ympäri Suomea pääsivät kommentoimaan ja äänestämään sähköisesti kerättyjä ideoita nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi kouluissa. Lisäksi nuorisovaltuustojen edustajat jaettiin toiveidensa mukaisiin työryhmiin, joista yksi käsitteli kouluhyvinvoinnin edistämistä tulevaisuuden kunnassa. Työryhmässä keskusteltiin, ideoitiin ja vaihdettiin näkemyksiä vapaasti.

3.1 Huipputapaamisen jatkoideat ideakilpailulle

Esillä oli neljä nuorten ideaa, joista eniten kannatusta sai idea #38: Tuntien suunnittelu yhdessä. Siinä toivotaan, että oppilaat otettaisiin mukaan tuntien suunnitteluun, jotta tarjolla olisi erilaisia ja oppilaslähtöisiä vaihtoehtoja tuntityöskentelyyn. Kommentteina ja jatkoideoina oli lukuisia kehittämissuhteita.

Ehdotuksissa toistui halu luoda opetukseen yhteinen suunnitteluvaihe. Ehdotettiin, että opettaja voisi tehdä ennakkokyselyn, joka auttaisi häntä hahmottamaan minkälaiset aiheet ja menetelmät kiinnostavat oppilaita. Vaihtoehtoisesti jokainen oppilas pystyisi luomaan omanlaisensa oppimismenetelmän opettajan avustuksella ja suurista linjoista sovittaisiin yhteisessä suunnittelukokouksessa.

Uudenlaisen itsenäisyyden, joka tulisi vapaudesta suunnitella mieleinen opiskelutapa, voisi toteuttaa digitalisaation kautta. Internet tarjoaa loistavia vaihtoehtoja yhteydenpitoon ja valmennukseen. Wilmannettisivujen kaltainen alusta mahdollistaisi palautteen antamisen ja jatkuvan ideoinnin ilman korkeaa kynnystä.

Toiveena oli myös arvioinnin muuttaminen sellaiseksi, johon oppilaatkin voivat osallistua. Kokeiden tai töiden palautus korjattuna oppilaalle on merkittävä mahdollisuus sisäistää aiemmin tehty oppiminen. Pelkän palautuksen sijaan täytyy kehittää tapoja, joilla töiden arvo säilyisi palautuksen jälkeenkin ja mahdollistaisi virheistä oppimisen.

Nuoret esittävät huolena, ettei yhteinen suunnitteluvaihe sovi kaikkein nuorimmille oppilaille. Nuoremmat oppilaat tarvitsevat paljon motivaatiota tehdä pyydetyt asiat, jos kukaan ei ole heitä järjestelmällisesti valvomassa. Vaikka työskentelytapa olisi suunniteltu itse, sen pitää olla palkitseva sekä sen tulokset nopeita ja näkyviä niin opettajalle kuin ennen kaikkea oppilaalle.

Toiseksi eniten kannatusta sai Huipputapaamisessa esille noussut idea: Koulujen sosiaalisten suhteiden kehittäminen. Idea on yhtenevä ideakilpailussa esitetyn idea #38 kanssa, joka toivoi lisää vapautta suunnitella omia tuntejaan. Molemmissa korostuu oppilaan ja opettajan välinen luottamus, jonka avulla saadaan mielekkäämpiä tuloksia aikaan. Opettajien lisäksi on hyvä kehittää sosiaalisia suhteita muiden koulun aikuisten toimijoiden, kuten siistijöiden, talonmiesten ja koulunuorisotyöntekijöiden kanssa. Ryhmissä työskentely ja tapaamiset koulun henkilökunnan kanssa edistäisivät asiaa.

Toteuttamishdotuksena oli järjestää erityinen kurssi, jossa opeteltaisiin yhdessä opettajien tai muiden aikuisten kanssa asioiden suunnittelua sekä mahdollisuutta keskustella yhteiskunnallisista asioista.

Idea #1: Lisää mahdollisuuksia liikkumiseen? ja idea #2: Pehmeämmät tuolit saivat molemmat kannatusta. Perusidea näissä ideoissa on sama: kouluympäristö tarvitsee erilaisia virikkeitä ja mukavuutta, koska koulupäivät ovat pitkiä ja ne saatetaan kokea toiminnallisesti yksitoikkoina.

Oppilaat toivovat erilaisia liikkumismahdollisuuksia, joita esimerkiksi kuntoilulaitteet pihalla tai jumppapallot liikuntasalissa voisivat tarjota. Välitunneilla vaihtoehdot virkistytymiseen ovat harvassa varsinkin ylemmillä luokilla, ja oppilaat tyytyvät istumiseen, jota he valmiiksi jo tekevät tunneilla.

Koulun tuoleja ei koeta parhaiksi mahdollisiksi ottaen huomioon, että koululaiset istuvat noin kuusi tuntia päivässä. Huonosti suunnitellut tuolit saattavat altistaa terveysongelmille pidemmällä aikavälillä. Tuoleja voi suunnitella käyttäjäystävällisemmiksi, mikä tarkoittaa pehmeämpää rakennetta ja huolellisesti suunniteltua muotoilua. Hyvä kysymys on, tarvitaanko tulevaisuudessa enää pulpetteja, tuoleja tai ylipäätään luokkatiloja. Olisi tarpeen miettiä, onko istuminen ja kuunteleminen yhdessä tilassa enää paras mahdollinen tapa oppia.

3.2 Huipputapaamisen kouluhyvinvointia käsitellyt työryhmä

Huipputapaamisessa kouluhyvinvointia pohti työryhmä, jota pyydettiin kirjoittamaan ylös ideoita hyvinvoinnin edistämiseksi. Työryhmässä oli 25 henkeä, ja he ideoivat sekä yhdessä että pienemmissä ryhmissä. Keskustelussa vaihdettiin työryhmäläisten omia kokemuksia ja näkemyksiä koulunkäynnistä.

Opettajien, nuorisotoimen ja vapaa-ajan toiminta on tehtävä helposti lähestyttäväksi nuorelle. Kynnys erilaisten kouluterveydenhuollon palveluiden käyttämiseen tulee olla matala, mikä tarkoittaa, että ne ovat näkyviä. Erilaisten toimijoiden, kuten nuorisovaltuustojen, oppilas- tai opiskelijakuntien, opettajien ja kuntien tulee tehdä yhteistyötä kouluhyvinvoinnin edistämiseksi. Kokonaisuuden on oltava saumaton.

Loppukeskustelussa nuoret toivat esille, että teoriasolla on syntynyt paljon ideoita. Haasteena on kuitenkin niiden toteuttaminen. Koettiin keskustelun olevan tärkeää, ja hyvistä ideoista on pidettävä kiinni, koska keinot voivat löytyä myöhemmin.

Tärkeäksi arvoksi hyvinvoinnissa nostettiin turvallisuus, joka syntyy luottamuksesta. Molemmat pienryhmät kokivat, että opettajat ja nuoret olisi hyvä saada lähemmäksi toisiaan, ja se lisäisi nuoren tunnetta turvallisuudesta ja yhteisöllisyydestä kouluissa.

Psykologien ja kuraattoreiden toimenkuvaa täytyy uudistaa, jotta heille pystyisi hakeutumaan helposti. Koulun on annettava enemmän resursseja siihen, että psyykkisen terveyden ja sosiaalisten suhteiden tärkeys tulee näkyvämmäksi. Nuoret kokivat, että nykyään on liian iso kynnyks mennä psykologille tai kuraattorille. Pohdittiin, että vuosittainen pakollinen psykologikäynti olisi hyvä tapa ennaltaehkäisemään vakavia mielenterveysongelmia ja poistaa psykologikäynteihin liittyvää stigmaa.

Lisäksi työryhmältä kysyttiin, mitä hyvinvointi ja alueellinen tasa-arvo tarkoittavat. Samalla mietittiin, kuinka nuoret voivat olla mukana edistämässä kouluhyvinvointia.

- **Hyvinvointi** tarkoittaa, että ihmisen perustarpeet ovat kunnossa, ja että hän kokee olonsa turvalliseksi.
- Hyvinvointia edistää koulupäivien monipuolisuus ja mahdollisuus liikkua. Hyvinvoinnin tulee toteutua tasa-arvoisesti kaikille joka puolella Suomea.
- **Alueellinen tasa-arvo** on tarkoittaa, että palvelujen saanti suhteutetaan asukasmäärään, mutta palveluilla tulee olla määritellyt standardit.
- **Nuorilla** tulisi olla oikeus osallistua koulunsa hyvinvoinnin edistämiseen. Se tarkoittaa, että heitä on kuultava päätöksenteossa.

4. Kooste ideoista

4.1 Fyysinen toimintaympäristö

Mukavammat tuolit ja pulpetit

Nuoret halusivat ergonomisempia tuoleja ja pulpetteja koululle. Pehmeämmät ja laadukkaammat tuolit auttaisivat nuorten jaksamista, koska epä mukava työasento syö keskittymiskykyä. Osa nuorista kannatti säkkituolien hankkimista.

Vaihtoehtoisena ideana oli hankkia korkeat pulpetit, joiden äärellä seistään. Seisominen parantaa ryhtiä ja se aktivoi lihaksia eri tavalla kuin istuminen. Korkeat pulpetit ehkäisisivät tuki- ja liikuntaelinsairauksia, joista kärsii yhä useampi nuori.

Välituntivälineet kannustavat liikkumaan

Koulupäivät voidaan kokea yksitoikkoisiksi ja raskaiksi. Fyysistä tekemistä on hyvin vähän. Nuoret toivovat koululle yhteisiä liikuntavälineitä, joiden avulla saadaan monipuolisia aktiviteetteja. Yksinkertaisetkin liikuntavälineet saavat oppilaat innostumaan ja liikkumaan.

Lisäksi ehdotettiin, että koulurakennuksen täytyisi sisältää jonkinlaisia virikkeitä. Kiipeilytelineet tai kuntosali olisi helposti rakennettavissa koulun pihalle tai käyttämättömään huoneeseen.

Kasvit osana kouluympäristöä

Kouluympäristö on usein kolkko ja masentava, ja panostus koulun ulkoasuun ja sisätiloihin olisi nuorten mielestä tervetullutta. Erilaiset viherkasvit lisäävät viihtyvyyttä ja toisivat luonnon lähemmäksi oppilaiden arkea. Uusia kouluja rakennettaessa täytyy huomioida, että mahdollisimman paljon luonnonmukaista maisemaa jätetään, ja että kaadetut puut tai pensaat korvattaisiin aina muilla kasveilla viihtyvyyden takia.

Kasvien kasvattamisesta on helppo tehdä yhteisöllinen tapahtuma nuorille kouluissa. Yhteisöviljelmät toisivat koululaisia yhteen ja se tarjoaisi käytännönläheistä oppimista. Viljellä voisi sekä viherkasveja että kasviksia, joita voisi käyttää ruonlaitossa.

Koulurakennus

Tärkeää hyvinvoivassa koulussa on itse koulurakennus. Sen tulee olla siisti, ja erityistä huomiota vaativat pukuhuoneet ja wc-tilat, jotka on puhdistettava tarpeeksi usein. Sisäilmaongelmat puhuttavat myös nuoria, ja omasta koulusta lähteminen remonttien takia tuottaa aina ylimääräisiä hankaluuksia. Koulun lämpötilasta tulee huolehtia koko vuoden ajan, ettei se pääse liian matalaksi tai korkeaksi. Koulujen sisäilman laatuun tulee kiinnittää huomattavasti nykyistä enemmän huomioita.

4.2 Toimintakulttuuri

Rakenteelliset uudistukset

Nuoret toivovat, että koulupäivä alkaisi aikaisintaan kello 9. Liian aikainen aamu ei sovi isolle osalle väestöstä, ja aamun oppitunneilla on vaikeuksia oppia väsymyksen vuoksi. Osa koulusta, kuten esimerkiksi kirjasto, voisi olla avoinna iltaisin, jotta oppilaat pääsisivät sinne lukemaan läksyjä koulun ja harrastusten jälkeen.

Koeviikkojärjestelmää voisi kokeilla jo ennen lukiota. Näin pystyttäisiin valmentamaan oppilaita jatko-opiskelun rytmiin, ja lukiota voisi kokeilla ennen varsinaista päätöstä jatko-opiskelupaikasta. Yhdeksäsluokkalaiset ja lukion aloittaneet usein pohtivat, onko lukio hyvä valinta heille jatko-opiskeluun ja vastaako lukio sittenkään heidän toiveitaan.

Tuntien suunnittelua

Nuoret kokivat, ettei oppilaan omia toiveita kuunnella tuntien suunnittelussa. He halusivat olla mukana tuntien suunnittelussa. Oppilas ja opettaja voisivat yhdessä miettiä, mikä on paras tapa oppia jokaiselle.

Oppituntien lisäksi nuoret voisivat vaikuttaa suuremmassa mittakaavassa. Lukuvuoden voisi suunnitella niin, että se muokkautuu esimerkiksi retkien tai tapahtumien mukaan. Tämä tarkoittaisi, että kouluympäristö ei olisi irrallaan nuorten tavallisesta elämästä.

Teknologia kouluihin

Koulujen pitäisi ottaa digitalisaatio vastaan mahdollisimman avoimesti ja nopeasti. Joissain kouluissa ei vieläkään saa käyttää puhelinta edes välitunneilla, vaan vanhentuneesta toimintakulttuurista pidetään kiinni. Kännykät olisivat oivallinen alusta uudelle oppimiselle, ja se on näppärä apuväline oppitunneilla.

Opiskelumateriaalit sähköistyvät, mikä tarkoittaa, että kaikki tarvittava tieto on saatavissa kompaktiin pakettiin.

Oppimista ruokailun yhteydessä

Kouluruoka on iso osa suomalaista koulunkäyntiä. Nuorille pitäisi tarjota mahdollisuus vaikuttaa oman koulunsa ruokiin, ja yksi hyvä tapa on tehdä toiveruokaviikko. Kouluruoan täytyy olla monipuolista, ja erilaisten marjojen ja hedelmien käyttäminen on toivottu.

Ruokailu on yhteisöllinen tapahtuma. Yksi ideoista toi esille, että ruokailuhetkenä voisi kertoa pöytä-tavoista ja ruokakulttuureista. Samalla voitaisiin kerrata edellisen oppitunnin asioita, ja jos ruokailuajasta tehtäisiin pidempi, siitä voisi tehdä uudenlainen tapa oppia. Kavereiden kesken voisi käydä läpi edeltävien tuntien aiheita ja tehtäviä, ja pohtia mitkä asiat tuntuivat hiukan vaikeilta ja mitkä taas helpoilta. Oman ikäisten vinkit ja ajatukset tehostavat oppimista huomattavasti.

Pitkinä koulupäivinä yksi ateria jää niukaksi, ja oppilaat ovat toivoneet, että saisivat ottaa eväitä mukaan tai että kouluun perustettaisiin kioski.

Virkistävät jumppatauot

Pieni verryttely tuntien välissä oli suosittu idea, joka toistui monta kertaa. Aamulla aamunavauksen yhteydessä ja pitkien tuntien välissä olisi hyvä olla tauko, jolloin keho liikkuisi.

4.3 Yhteisöllinen koulu

Oma huone oppilaille

Nuoret toivovat kouluihinsa omaa tilaa, jossa voi viettää vapaa-aikaansa. Läksyjen tekeminen ja kavereiden kanssa oleskelu onnistuisi parhaiten huoneessa, joka olisi kaikille oppilaille avoin koko koulupäivän ajan. Huonetta voisi käyttää myös vapaaehtoiseen kerhotoimintaan, mikä lisäisi oppilaiden välistä kohtaamista.

Avointa keskustelua

Jatkuva keskustelu koko koulun kesken on tärkeää. Puhetilaisuuksien järjestäminen tulisi tapahtua säännöllisesti. Esimerkiksi aamunavaus on mainio hetki saada kaikki mukaan miettimään yhteisiä asioita. Yhtenä ideana on, että koulu voi järjestää paneelin, jossa on puhumassa sekä opettajia että oppilaita. Tämä varmistaisi matalan kynnyksen vuoropuhelun molempien osapuolien välillä.

Puhuminen tunneilla edistää oppimista. Toiveena on, että tunneille luotaisiin enemmän avointa ja rentoa keskustelua. Opettaja määräisi puheenaiheen ja toimisi fasilitaattorina, mutta muuten oppilailta olisi vapaa sana. Ajatusten jakaminen auttaa oppimisessa ja vastauksia tulisi katsoa erilaisista näkökulmista. Väärässä olemisen pelko on monilla oppilailta esteenä osallistua keskusteluun, vaikka heillä olisikin sanottavaa.

Koulun arkeen lisää aktiviteetteja

Koulun mielekyys riippuu paljon siitä, että tuntee kuuluvansa omaan kouluyhteisöön. Yhteisöllisyyttä lisääisivät merkittävästi erilaiset aktiviteetit. Päivittäisin koulu voisi järjestää pihalla aktiviteetteja, jotka olisivat leikkimielisen kilpailun muodossa. Monipuolinen kerhotoiminta olisi tervetullut lisäys kouluviikon arkeen. Ryhmiä voi perustaa erilaisten aiheiden pohjalta, esimerkiksi liikuntakerho, kansainvälinen kerho ja tukiopetuskerho.

Tapahtumapäivät ovat teemallisia päiviä, jolloin koko opetus olisi yhtenäinen kokonaisuus. Koulussa opetettavat aineet tuntuvat nuorista yleensä eristyneiltä, vaikka ne käsittelisivät samoja aiheita ja niissä olisi päällekkäisyyksiä. Tapahtumapäivien toiminta olisi samalla hauskaa ja opettavaista. Koulu voisi järjestää esimerkiksi yökoulupäiviä, joka olisi yhtä kuin harrastuksienkin retket.

Kouluissa voisi olla vaihtomatkoja Suomen eri kuntiin. Näin nuori näkisi muita kouluja ja osia Suomesta, ja saisi uudenlaisia kokemuksia.

5. Lopuksi

Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto toivoo, että tämä ideakilpailu auttaisi sosiaali- ja terveysministeriötä sekä lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaa hahmottamaan nuorisolähtöisesti kouluhyvinvoinnin eri osa-alueita. Nuorilta kerättyjä ideoita tulisi jakaa laajasti eri koulumaailman sidosryhmille toimenpidesuosituksina. Aitoa koulukohtaista osallisuutta tulisi edistää kannustamalla tai velvoittamalla opetuksenjärjestäjiä vastaviin ideakilpailuihin oppilaitoksissa.

6. Liitteet

Kaikki nuorten ideat kouluviihtyvyyden parantamiseksi

#1: Lisää mahdollisuuksia liikkumiseen?

Esittäjä: NUVAKUOPIO, 6 henkeä

Koulupäivät voivat joskus olla pitkiä ja rasittavia. Siksi olisikin hyvä, jos oppilailla olisi liikuntamahdollisuuksia, joilla edistää fyysistä ja psyykkistä terveyttä. Välineet olisivat kaikkien käytettävissä välitunneilla ja hyppytunneilla.

Ulkoliikuntamahdollisuuksia voisi parantaa asentamalla koulujen pihoilte erilaisia kuntoilulaitteita.

(<http://www.lappset.fi/Tuotteet/Sport>)

Sisäliikuntamahdollisuuksia voisi parantaa hankkimalla koululle esimerkiksi foam rollereita sekä jumppa- ja piikkipalloja.

Kannatus: 42

#2: Pehmeämmät tuolit

Esittäjä: Kirjolan koulun luokka 6a, 14 henkeä

Luokkiin pehmustetut tuolit oppilaille, koska pitkään istuessa takapuoli puuttuu. Ja koska opettajillakin on pehmeät tuolit.

Kannatus: 4

#3: Opiskelumateriaalien sähköistäminen

Esittäjä: HEEM, 4 henkeä

Koulukirjojen siirtäminen verkkoon on paitsi ekologisempaa, myös nykyaikaa. Yläluokilla parhaillaan seitsemän aineen luku-, ja tehtäväkirjojen kantaminen päivässä on turhauttavaa. Tekstit ja tehtävät verkkoon oppilaiden tabletti-, tai tietokoneisiin, kuten opettajienkin materiaalit ovat. Alaluokilla kirjoihin tarvitsee vielä harjoitella esimerkiksi käsialaa, joka on parasta toteuttaa manuaalisesti. Lisäksi esimerkiksi matematiikkaa on hankalaa vielä jo olemassa olevilla ohjelmilla toteuttaa tableteilla.

Kannatus: 1

#5: Koeviikkojärjestelmän aloittaminen ylemmillä peruskoululuokilla

Esittäjä: HEEM, 4 henkeä

Koeviikkojärjestelmä pitäisi ottaa käyttöön myös peruskoulun ylimmille luokille. Valmentavat oppilaita jatko-opiskelun rytmiin ja helpottavat kokeiden unohtelijoita.

Kannatus: 1

#6: Jumppapausit

Esittäjä: Pietarsaaren Nuorisovaltuusto, 15 henkeä

Nuoret usein kärsivät pitkistä koulupäivistä jotka koostuvat pitkistä oppitunneista. Tästä taas aiheutuu paljon stressiä heille. Stressin lievittämiseksi olisi hyvä pitää välillä kesken intensiivistä tuntia pitää pienimuotoinen jumppatauko. Jump-patauon aikana tuuletetaan luokkaa hieman ja tehdään jotain pientä liikehdintää, että saadaan veri kiertämään aivoissa ja näin saadaan nuoret energisemmäksi. Tällöin nuoret jaksavat myös lopputunnin opiskella motivoituneena ja ahkerasti.

Kannatus: 0

#7: Katsomo

Esittäjä: Roukon koulu 5A, 6 henkeä

Likuntasalissa voisi olla kiinteä katsomo, jotta siellä voisi järjestää myös vapaa-ajalla esim. sählyturnauksia.

Kannatus: 0

#8: Kipeilyrata puissa sekä kiipeilyseinä

Esittäjä: Roukon koulu 5B, 4 henkeä

Koulun pihalla voisi olla nämä kiipeilytelineet

Kannatus: 0

#9: Kirjasto

Esittäjä: Roukon koulu 5B, 4 henkeä

Koulun kirjasto voisi olla auki iltaisinkin.

Kannatus: 0

#10: Kiusaaminen kuriin!

Esittäjä: Paimion Nuorisoneuvosto, 10 henkeä

Kouluissa tulisi ottaa käyttöön erilaisia kiusaamisen vastaisia käytäntöjä, kuten tukiryhmiä ja toimia, joilla saataisiin kiu-saajien porukat hajotettua, ja ylemmydentunne kiusaajilta pois.

#11: Välituntiaktiiviteetteja

Esittäjä: Paimion Nuorisoneuvosto, 10 henkeä

Lisää välituntiaktiiviteetteja ja -välineitä jotka voisi noutaa opehuoneesta. Pantiksi opettajat voivat pyytää kännykän jotta välineet myös palautuvat sinne.

#12: Viihtyvyyttä

Esittäjä: Paimion Nuorisoneuvosto, 10 henkeä

Lisää viihtyvyyttä lisääviä tekijöitä kuten musiikkia, liikunta-aktiviteetteja ja jos ulkona on hyvä ilma niin miksikäs ei tunteja voitaisi pitää ulkona! Koulun viihtyvyyteen olisi helppo vaikuttaa hauskoilla tempauksilla, tapahtumilla ja erilaisilla työskentelymetodeilla. Miksei näitä helppoja keinoja hyödynnettäisi yhdessä oppilaskunnan hallituksen, tukioppilaiden ja nuorisovaltuustojen kanssa?

Kannatus: 0

#13: Kuntosali

Esittäjä: Roukon koulu 5A, 5 henkeä

Haluaisimme, että koulussa olisi kuntosali.

Kannatus: 0

#14: Liikkuva lähtö?

Esittäjä: Kulmapulmat, 8 henkeä

Aamunavaukset menevät oppilailta usein ohi, pulpetin ääressä nuokutaan ja tuijotetaan puhelinta. Liikkuva startti koulupäivään! Oppilaat, tukarit ja opettajat saisivat vuorollaan järjestää aamunavauksia, joiden tarkoituksena on pistää veri kiertämään ja kroppa valveille! Tunnilla saa istua jo ihan liikaa ja sisäilma puuduttaa. Miksei aamunavaukset voitaisi pitää välituntipihalla? Yhteinen venyttely tai pieni jumppa kaikille? Eri viikonpäivinä keskityttäisiin vaikkapa eri kehonosiin, ja päästäisiin kokeilemaan erilaisia yksinkertaisia jumppamuotoja; miltä kuulostaisi silmäjumppa, aivojumppa tai porrasmuoto?

Kannatus: 0

#15: Maja

Esittäjä: Roukon koulu 5A, 4 henkeä

Koulun pihalla olisi maja, jossa voisi käydä välipalavälkillä.

Kannatus: 0

#16: Minikioski

Esittäjä: Roukon koulu, 4 henkeä

Kioski, josta voisi ostaa evästä.

Kannatus: 0

#17: Nuorten ergonomia

Esittäjä: Pietarsaaren Nuorisovaltuusto, 15 henkeä

Viime vuosien aika on todettu, että yhä useammalla nuorella on jonkinlaisia tuki- ja liikuntaelin ongelmia esimerkiksi selkikipuja. Nämä oireet ovat olleet nuorten huonon ergonomian tuloksena. Edistääksemme ja parantaaksemme nuorten ergonomiaa, kouluihin voisi hankkia korkeita pöytiä (sellaisia, jonka äärellä seistään), tällöin nuorten ryhti paranee. Myös jumppapallot ovat erinomainen idea ergonomian edistämiseksi. Koulujen tavalliset tuolit ovat usein oppilaiden mielestä liian kovia ja epä mukavia. Ongelman ratkaisemiseksi kouluihin voitaisiin hankkia jumppapalloja korvataksaan tuolit ihan vain kokeilumielessä.

Kannatus: 0

#18: Nyt keskustellaan!

Esittäjä: NUVAKUOPIO, 6 henkeä

Joka kuukauden/jakson alussa koko koulu kokoontuisi saliin tai muuhun yhteiseen tilaan yhden tunnin ajaksi. Tapahtuman aikana olisi tarkoitus keskustella ajankohtaisista asioista, tai asioista jotka "painavat" koululaisten mieltä, sekä antaa molemminpuolista (oppilaat ja opettajat) palautetta kuluneesta kuukaudesta. Jotta keskustelu ei kuitenkaan muuttuisi huutokilpailuksi, voisi keskustelu tapahtua paneelin muodossa. Paneelia johtaisi esimerkiksi oppilaskunnan hallituksen puheenjohtaja, ja paneeliin osallistuisivat ennalta valitut oppilaat, sekä opettajia. Aikaa olisi mahdollista käyttää myös infoamiseen, esimerkiksi nuorisovaltuuston edustaja voisi poiketa puhumassa kunnassa tapahtuvista asioista. Tapahtumassa olisi mahdollista myös esittää jotakin, esimerkiksi tanssin tai musiikin muodossa mikäli halukkaita siihen löytyisi. Ilman rehellistä keskustelua on vaikeaa ruveta muuttamaan asioita, joten nyt keskustellaan.

Kannatus: 0

#19: Opettavaiset eväät

Esittäjä: Kulmapulmat, 8 henkeä

Ruokalassa on meteli, kaverit lappaa suuhun ruokaa kilpaa kellon kanssa ja vatsassa vääntää ei-niin-mieluinen ruokalaji. Herää kysymys, voisiko ruokailusta tehdä edes vähän miellyttävämpää?

Entä jos ruokailut olisivatkin osa opetusta? Tunnin pituiset ruokailut kouluun ja kylkeen ruokakulttuurin opetusta ja edellisten tuntien käsittelyä! Pidemmässä ruokailussa voitaisiin porukoissa läpikäydä edeltävien tuntien aiheita ja tehtäviä, ja pohtia mitkä asiat tuntuivat hiukan vaikeilta ja mitkä taas helpoilta. Oman ikäisten vinkit ja ajatukset tehostaa oppimista huomattavasti! Oppimisen kytkeytyminen mukavaan tapahtumaan luo positiivista mielikuvaa opiskelusta? Kiireessä itsensä täyteen ahtaaminen on epämiellyttävää ja seuraavalla tunnilla väsyttää. Mihin on kadonnut suomalaisten ruokakulttuuri? Ruokailuissa voisi olla aina vähän eri sisältö, esim. jonakin päivänä ateriaan kuuluisi jälkiruoka, jonakin päivänä alkuruokana salaatti, toisena päivänä olisi tarjolla vaikkapa kotitaloustunnilla leivottuja eri ruokakulttuureista vaikutteita ottaneita leipiä tms. Ruokailuihin asetettaisiin erilaisia tavoitteita ruokailua edeltävinä tunteina, opettaja voisi esimerkiksi heittää tunnin loppuun jonkun oikein mehevän kysymyksen liittyen oppitunnin aiheeseen, ja kysymykseen pitäis porukalla muotoilla ruokailun aikana vastaus. Pohdintoja käytäisiin läpi aina seuraavalla tunnilla.

Kannatus: 0

#20: Parempaa ruokaa

Esittäjä: Roukon koulu, 4 henkeä

Hedelmiä, marjoja ja pehmeätä leipää ruokalaan tarjolle. Sekä useammin jälkiruokaa esim. rahkaa.

Kannatus: 0

#21: Pelihuone

Esittäjä: Roukon koulu, 4 henkeä

Koulussa voisi olla pelihuone, jossa voisi pelata tietokone- ja konsolipelejä.

Kannatus: 0

#22: Piha-aktiviteetit

Esittäjä: Pietarsaaren Nuorisovaltuusto, 15 henkeä

Kouluissa välituntisin voitaisiin järjestää jotain pieniä kilpailuja, joihin kaikki koulun opiskelijat saisivat osallistua. esimerkiksi. hyppynarukilpailu tai jonkinlainen tiimikilpailu. Pääideana on, että tällaisia välitunteja yritettäisiin järjestää ainakin kerran päivässä, jolloin aktiviteettejä on aina valvomassa joku opettaja joka jaksaisi kannustaa ja motivoida opiskelijoita kokeilemaan eri liikkumistapoja.

Kannatus: 0

#23: Portaali koulukirjojen arvioimiseen

Esittäjä: HEEM, 4 henkeä

Peruskoulun koulukirjojen arvioimisväylä, jonne oppilaat käyvät kirjoittamassa arvostelunsa perusteluineen kunkin aineen oppikirjoista. Oppikirjat vaikuttavat suunnattomasti oppimiseen. Valitettavasti peruskoulutasolla on käytössä oppilaiden itsensä huonoksi mieltämiä kirjasarjoja, joissa pääpointit eivät tule yksinkertaisesti esille. Tiedot kerätään portaalista nimettöminä, jo kukin koulu voi tilauksia tehdessään seurata puhdasta faktaa oppilaiden mielipiteistä eri kirjasarjojen suhteen.

Kannatus: 0

#24: Toiveruoat

Esittäjä: Roukon koulu 5B, 5 henkeä

Ruokalassa saisi toivoa toiveruokia, jotta oppilaat söisivät paremmin.

Kannatus: 0

#25: Vanhentunutta viittaamista?

Esittäjä: Kulmapulmat

Tunneille pitäisi luoda enemmän avointa ja rentoa keskustelua! Pulpetit luokkaan kaarimuodostelmaan ja juttelu käyntiin! Opettaja voisi jaella puheenvuoroja ja tiivistää asioita sekä tehdä keskustelun lomaan yhteenvetoja. Oppilaat saisivat ilmaista rohkeasti ääneen, jos eivät ymmärrä kysymystä, jos heillä ei ole vastausta tai heistä tuntuu, että oma vastaus ei ole oikein. Yhdessä keskusteltaisiin ja muotoiltaisiin vastauksia monesta eri näkökulmasta! Viittaaminen on turhauttavaa ja ärsyttää, jos omaa viittaamista ei huomata eikä näin kaikki erilaiset upeat näkökulmat tule kuulluksi. Oppiminen on parhainta, kun se tapahtuu ryhmässä!

Aluksi voi ehkä tuntua vaikealta aloittaa keskustelu ja uskaltautua ääneen. Tämä johtuu siitä, kun koulussa ollaan totuttu opettajajohtoiseen oppimiseen ja tuntirakenteeseen. Keskustelua voitaisiin tuoda osaksi opetusta hiljalleen. Vähitellen oppilaista alkaa tuntua täysin luonnolliselta, että tunneille tullaan juttelemaan, keskustelemaan ja jakamaan ajatuksia. Oma kanta tulee kuulluksi ja tunnilla ei enää väsyä, kun synkkä hiljaisuus ei enää kahlitse ilmapiiriä!

Kannatus: 0

#26: Yhteisöllisiä tapahtumapäiviä kouluille

Esittäjä: Kangasalan nuorisovaltuusto, 10 henkeä

Opetuksen lisäksi järjestää kouluilla ns. opetuksellisia pajapäiviä, jossa oppilaat saivat päättää pajojen aiheet. Pajoja esim. musiikki, liikunta, ympäristö, liikenne, terveys mitä keksitäänköön. Pajapäivässä opettajat ja oppilaat tekevät yhdessä pajan juttua ja tutustuvat toisiinsa erilaisessa tilanteessa. Tämä parantaa koulun ilmapiiriä ja lähentää oppilaita ja opettajia, jolloin normaali opetuskin sujuu paremmin.

Kannatus: 0

#27: Yökoulu

Esittäjä: Roukon koulu, 4 henkeä

Yökoulua pari kertaa vuodessa.

Kannatus: 0

#28: Musiikkia välitunneille

Esittäjä: RyhmäHau, 7 henkeä

Musiikki välitunneilla saisi oppilaat pirteämmäksi sekä mahdollisuuden kokea vaikuttamista, kun saivat itse toivoa musiikkia. Musiikki vaikuttaa ihmisiin positiivisesti ja näin ollen oppilaat olisivat iloisia ja viihtyisivät koulussa paremmin.

Kannatus: -2

#29: Kouluruokailu

Esittäjä: Kirjolan koulun luokka 6a, 14 henkeä

Kaikki kouluruuat eivät miellytä kaikkia oppilaita. Ehdottaisimme, että oppilaat saisivat toivoa omia mieliruokiaan ruokalistalle. Toivoisimme myös jälkiruokia - enemmän ja useammin.

Kannatus: -3

#30: Nuoret vaikuttamaan

Esittäjä: Banaaniletut, 6 henkeä

Oppilaat vaikuttamaan lukuvuoden suunnitteluun esim. retket ja tapahtumat. Kunta ja kaupunki tasolla nuorisovaltuutettu, joka on mukana vaikuttamassa nuorten asioihin.

Kannatus: -7

#31: Koulun siisteys ja sisäilma

Esittäjä: Pulpin koulun 5. luokka, 18 henkeä

Siistitään ja siivotaan koulun pukuhuoneet ja wc-tilat ja salin lattia, koska niissä haisee pahalle ja on likaista. Poistetaan homeet kouluista, joissa on sisäilmaongelmia.

Kannatus: -8

#32: Rentoutusharjoitus ruokailun jälkeen

Esittäjä: Paras kaveri porukka, 6 henkeä

Ideana olisi että ruokailujen jälkeen pidettäisiin n. 10-15min kestävä rentoutusharjoitus. Harjoituksen pitäminen ei ole vaikeaa sillä netistä löytyy hyviä harjoitteita. Luokassa olisi vaahto muovi patjoja ja harjoituksen aikana ne otettaisiin käyttöön. Luokka tila laitettaisiin hämäräksi ja pulpetit työnnettäisiin sivuun. Harjoitukseen voi liittää halutessaan piikki pallo hierontaa. Harjoitteen tavoitteena on virkistää ja rentouttaa opiskelijoita jotta he jaksaisivat loppupäivän opiskella.

Kannatus: -8

#33: Kerhotilat joka koululle

Esittäjä: -

Nuoret tarvitsevat tiloja jossa voi tehdä rauhassa läksyjä, nähdä kavereita ja pitää esim. oppilaskunnan kokouksia.

Kannatus: -9

#34: Opiskelijoiden huone

Esittäjä: Greenhearts, 3 henkeä

Jokaiseen kouluun tulisi saada oppilaskunnan huone, minkä oppilaat/opiskelijat saisivat itse suunnitella (järkevissä rahoissa). Tilassa tulisi olla sohvia ja penkkejä, missä oleskella porukalla ja pöytiä, jotta olisi mahdollisuus esim. opiskella hyppytunneilla.

Kannatus: -9

#35: Ruoka

Esittäjä: Pulpin koulun 5. luokka, 18 henkeä

Toivomme, että kouluun saisi tuoda omat eväät! Välipalaa! Jaksaisimme paremmin koulussa, kun saisi syödä hyvää ruokaa.

Kannatus: -9

#36: Terveellistä koulunkäyntiä

Esittäjä: Riihimäen Nuorisovaltuusto, 3 henkeä

Luokkiin jumppapalloja, tasapainolautoja ja eri korkeudelle säädettyjä pulpetteja ja tuoleja. Kun pulpetteja ja tuoleja on erikorkuisia, jokainen löytäisi itselleen sopivammat vaihtoehdot omalle työasennolleen! Jumppapalloilla ja tasapainolautoilla keskittyminen parantuu ja samalla tukilihakset kehittyvät.

#37: Rauhoitu välitunnilla!

Esittäjä: Riihimäen Nuorisovaltuusto, 3 henkeä

Rauhoitu välitunnilla!

- Miltä kuulostaisi hiljainen välitunti kerran päivässä? Saisit levätä ja rauhoittua pimeässä hiljaisessa luokassa. Raskaan koulupäivän aikana idea kuulostaa hyvältä monien oppilaiden korviin.

#38: Enemmän tempauksia!

Esittäjä: Riihimäen Nuorisovaltuusto, 3 henkeä

- Oppilaskunnat, tukioppilaat, Nuorisovaltuustot ja nuorisotoimi voisivat järjestää enemmän tapahtumia kouluilla esim. välitunneilla. Aktiviteetit voisivat liittyä tulevaan tapahtumaan kaupungilla, ja jokainen koulu saisi näin osallistua tapahtumaan parhaalla tavalla.

- Tempaukset nostattavat niin luokkien kuin koko koulun yhteishenkeä!

Kannatus: -9

#39: Tuntien suunnittelu yhdessä

Esittäjä: Huippu jengi, 11 henkeä

Oppilaat enemmän mukaan tuntien suunnitteluun ja opettajat antaisivat eri vaihtoehtoja tuntien kulumiseen

---

Kannatus: -9

#40: Viherkasveja käytäville

Esittäjä: -

Erilaiset viherkasvit tuovat viihtyvyyttä, luonnollisuutta ja vaihtelua koulun arkeen. Siksi ne lisäävät viihtyvyyttä ja hyvinvointia koulussa.

Kannatus: -9

#41: Yhteisöviljelmiä koulujen pihaille

Esittäjä: Nuva ry., 3 henkeä

Koulujen pihaille viljelyssäkit, jossa voi kasvattaa itse vihanneksia ja muuta mukavaa. Jokaiselle luokalle oma yhteisösäkki.

Kannatus: -9

#42: Fatboyt koulujen oleskelutiloihin

Esittäjä: Lahden nuorisovaltuusto, 12 henkeä

Oppilaiden viihtyvyyttä voi parantaa tarjoamalla heille viihtyisiä paikkoja viettää aikaa. Välituntien aikana on tärkeitä virkistäytyä ja rentoutua. Fatboy-säkkituoleilla oppilaat voisivat mahdollisilla hyppytuoneilla tai ennen iltapäivätoimintaa levätä.

Kannatus: -10

#43: Jumppatauot

Esittäjä: Huippu jengi, 11 henkeä

Oppituntien keskellä olisi niin sanotut jumppatauot välituntien lisäksi, jolloin koululaiset jaksavat keskittyä koko tunnin ahkeraan opiskeluun ja oppimisesta tulisi mielekkäämpää

Kannatus: -10

#44: Koulupäivät

Esittäjä: Viihtyisämmän koulu päivät, 5 henkeä

Koulupäivät alkaisivat vasta maximissaan 09.00 ei aikaisemmin. Oppi asioita voisi myös opettaa pelien ja leikkien kautta ei aina suoraan kirjasta päntättynä.

Kannatus: -10

#45: Omat kaapit kaikille

Esittäjä: Kivijärven koulu, 1.-6. luokka, 128 henkeä

Haluaisimme, että koulussa olisi meillä jokaisella oma kaappi käytössämme. Siellä voisi säilyttää haluamiaan tavaroita.

Kannatus: -10

#46: Opetusluokkiin korkeat pulpetit

Esittäjä: Lahden nuorisovaltuusto, 12 henkeä

Oppilaat istuvat päivittäin useita tunteja oppituntien aikana. Oppilaiden jaksamisen ja keskittymisen kannalta olisikin hyvä tarjota oppilaille mahdollisuus osallistua opetukseen myös seisten. Luokkatilojen perälle voisi siis sijoittaa korkeita seisomapöytiä, joita voi käyttää samalla tavalla kuin normaaleja pulpetteja.

Kannatus: -10

#47: Oppilaat vaihtoon!

Esittäjä: Superjengi, 11 henkeä

Ala-asteella oppilaat menisivät vaihtoon, esimerkiksi Helsingistä Rovaniemelle vaikkapa viikoksi. Sitten ylä-asteella voisivat oppilaat mennä vaikkapa ulkomaille. Se olisi todella monipuolista vaihtelua oppilaille.

Kannatus: -10

#48: Puhelimet käyttöön

Esittäjä: Kivijärven koulu, 1.-6.luokka, 128 henkeä

Haluaisimme, että ainakin välituntisin saisi käyttää puhelimia. Mielellään niitä voisi käyttää joskus myös oppitunneilla apuvälineinä.

Kannatus: -10

#49: Uusia välituntivälineitä

Esittäjä: Kivijärven koulu, 1.-6. luokka, 128 henkeä

Haluaisimme käyttöömmä uusia välituntivälineitä. Tahtoisimme esimerkiksi leijoja, trampoliineja ja airtrackin.

Kannatus: -10

#50: Ei enää kylmiä kouluja!

Esittäjä: Urpo ja turpo, 2 henkeä

Jokaisella peruskoululaisella, lukiolaisella ja ammattikoululaisella tulisi olla oikeus opiskella viihtyisässä oppimisympäristössä. Tähän auttaisi koulujen lämmittäminen, että ei tarvitsisi enää paella talvella koulussa.

Kannatus: -11

#51: Monipuolista kerhotoimintaa

Esittäjä: Joukko Paimiolaisia nuoria, 10 henkeä

Kouluilla tulisi olla monipuolisesti kerho-, ja ryhmätoimintoja, kuten kansainvälisyyskerhoja, liikuntakerhoja ja tukiopetuksessa avustavia kerhoja. Näitä kerhoja voisi olla paljon, ja niihin voisi liittyä oman halunsa mukaan tai tukiopetukseen voitaisiin määrätä. Nämä lisäisivät varmasti viihtyvyyttä, kun koululta löytyy mieleistä tekemistä myös kouluajan jälkeen.

Kannatus: -11

#52: Välipalat kouluille

Esittäjä: Juuso Niemi

Osalla kouluista voi ostaa terveellisen välipalan, mutta ei kaikilla. Jokaisella yläkoululla, lukiolla ja amiksella pitäisi olla myynnissä iltapäiväisin välipala.

Kannatus: -12

#53: Tramppa

Esittäjä: Saku Ikonen

Tramppa koulun pihaan!

Kannatus: -46

#54: Nuorisotyö koulumaailmaan

Esittäjä: Huipputapaamisen 2016 työryhmä, 17 henkeä

Nuorisotyö ja sen tilat mukaan kouluihin. Siellä sen toiminta olisi näkyvämpää, ja kerhot ja joukkueet saisivat välineet harrastuksiinsa koulun puolesta.

#55: Nuoret mukaan päättämään

Esittäjä: Huipputapaamisen 2016 työryhmä, 17 henkeä

Nuorten olisi hyvä osallistua tärkeisiin päätöksentekoihin koulumaailmassa. Esimerkiksi opettajien työhaastattelussa pitäisi olla nuorten edustaja mukana.

#56: Paneelikeskusteluja

Esittäjä: Huipputapaamisen 2016 työryhmä, 17 henkeä

Paneelikeskusteluja enemmän kouluun. Paneeleissa olisi opettajia ja oppilaita sekä siellä voitaisiin keskustella kouluasioista tai yhteiskunnallisista kysymyksistä. Keskustelun aiheita kysyttäisiin nuorilta, jotka voisivat antaa aiheita nimettömänä laatikon kautta.

#57: Psykologiakäynti

Esittäjä: Huipputapaamisen 2016 työryhmä, 17 henkeä

Jokaiselle pakollinen psykologiakäynti vuodessa, jotta pahoilta mielenterveysongelmilta vältyttäisiin ajoissa.